

Een voedselbos, -gaard, -tuin,-erf ?

maandag 18 september 2023

Plantschap

- Wat brengt u hier?
- Voedselbossen in soorten en maten
- Een (paar) hectare in het buitengebied (De bostuinformule)
- Waar gaat u beginnen? Gaat u beginnen? Tips

Trends in tuin en landschap en openbare ruimte

Waarom iedere gemeente voedselbos nodig heeft

Waarom iedere gemeente voedselbos nodig heeft

Waarom iedere gemeente voedselbossen nodig heeft... en wel nu

een derde van de insecten ...

Animals Today
Massaal uitsterven insectensoort...

NOS
Ruim een op de drie Europese zweefvlieg...

Natuurmonumenten
Miljoen soorten met uitsterven bedreigd | ...

Engineeringnet
Insecten met uitsterven bedreigd | Eng...

NOS
Voedselproductie bedreigd doo...

oday
d Rode Lijst: 40.084 soo...

HLN
Een derde van de insecten wereldwijd m...

NU
Voor het eerst meer dan 40.000 plant...

de Volkskrant
Meer dan 40 duizend dier- en planten...

Margriet
Waarom 40 procent van insectenpopulatie ...

NU
Bijen en vlinders met uitsterven...

in Vlaanderen met uitsterven bedreigd...

bnhvara
Een derde van zweefvliegsoorten w...

Duurzaam nieuws
Half miljoen insectensoorten g...

IUCN NL
IUCN Rode Lijst: libellen bedreigd n...

New Scientist
40 procent bijen en vlinders met...

MAX Vandaag
Vlinders en bijen met uitsterven bedreigd -

AVROTROS
net uitsterven bedreigd - Radar - ...

RTL Nieuws
Wereldwijd onderzoek: 1 op de 4 insectens...

Natuurpunt
Libellen van vennen en heidegebied...

Animals Today
Natuurmonumenten luidt noodklok o...

Nederlands Dagblad
Rapport: miljoen diersoorten met uitster...

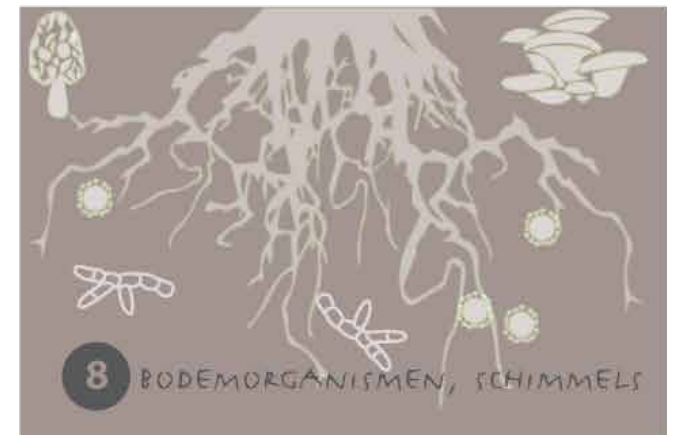
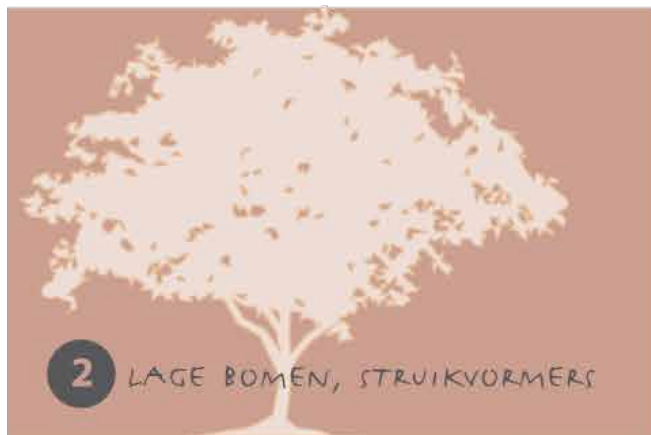
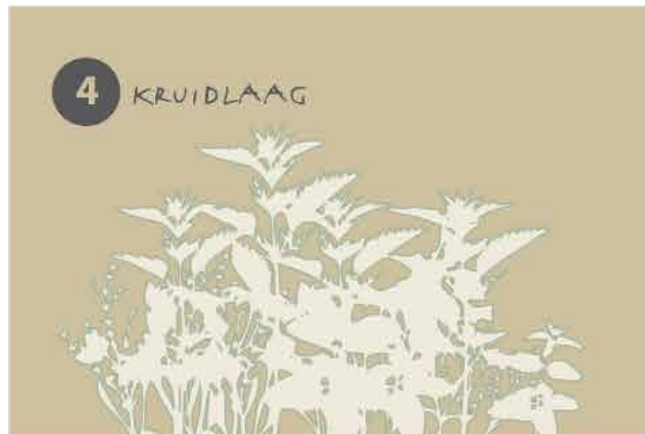
Knack
Biodiversiteit: insecten s

Is er nog iemand die niet van voedselbossen heeft gehoord?

WAT IS EEN VOEDSELBOS:

- * Een voedselbos is een natuurlijk landbouwsysteem ontworpen door mensen**
- * Het is een polycultuur gedomineerd door meerjarige houtige gewassen**
- * Het werkt met de ecologische principes van het bos**
- * Het functioneert met minimale externe input en bouwt bodem en biodiversiteit**
- * Het is een geweldig en langdurig avontuur**

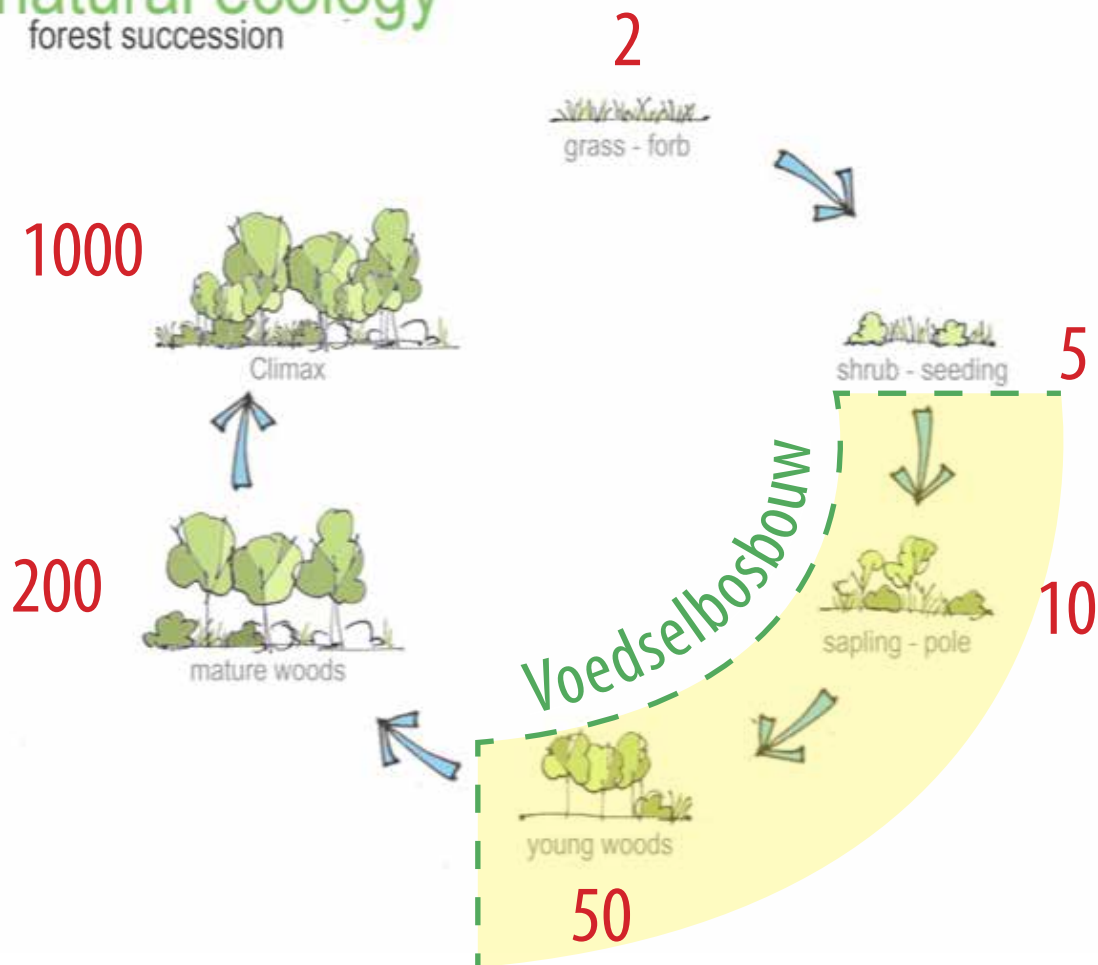

Producten uit de professionele voedselbosbouw: de kracht van cultivars!

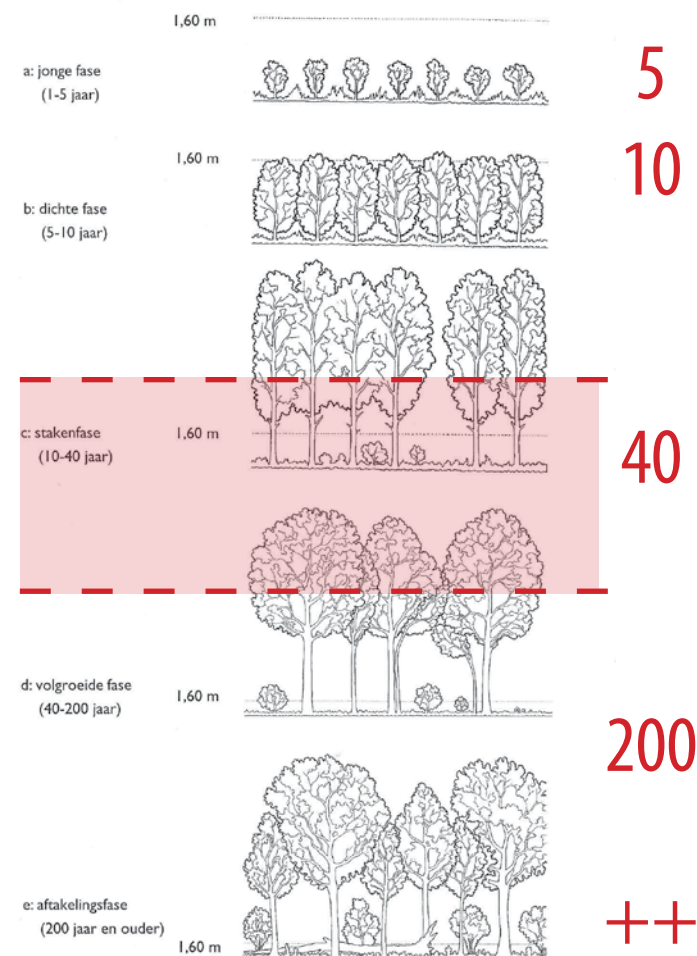

Natuurlijke successie nabootsen:

natural ecology forest succession

aangelegd bos

Figuur 14. De ontwikkeling van een aangelegde boombeplanting tot bos.

NATUURLIJKE BOSSUCCESSIE

	start pionierfase	midsuccessie/overgangsbos	climaxbos
Bomen en struiken bij fase	Wilgen, berken, elzen en populieren	Meidoorn, vlier, vuilboom, sleedoorn, kornoeljes, vogelkers, kardinaalsmuts, lijsterbes	beuk, eik tamme kastanje
Hoe komen deze soorten op hun plek ?			
Onder welke condities kunnen ze opgroeien ?			
Succesvolle kieming	op kale bodem in de zon	Deels beschut	Vochtig strooisel, donker
Organisch materiaal	0	++	+++++
Watervasthoudend vermogen (sponswerking bodem)	0	++	+++++
Bacteriën	+	++	++
Schimmels	0	+++	+++++
Hoogte kruinlaag	< 20 meter	10 – 30 meter	> 40 meter
samenvattende kenmerken	<ul style="list-style-type: none"> - Hoge dynamiek - Schommelende milieufactoren - Snelle verandering begroeiing - Weinig soorten grote aantallen - Snelle omloop van voedingsstoffen 	<ul style="list-style-type: none"> - Afname van dynamiek - Ontstaan van luwte en schaduw - Toename van soorten en biodiversiteit - Bodemopbouw incl. voorraad aan voedingsstoffen 	<ul style="list-style-type: none"> - Lage dynamiek - Beschut, stabiel klimaat - Stabiele soortensamenstelling - Veel soorten in lage aantallen, hoge biodiversiteit - Efficiënte omloop van voedingsstoffen (meestal)

Bosvoorbeelden in midsuccessie:

Ruigte en bosrand Flevoland

Voedselbos ca. 25 jaar (Martin Crawford)

Populierenbos ca. 40 jaar

Voedselbosbouw in soorten en maten romantisch of rationeel

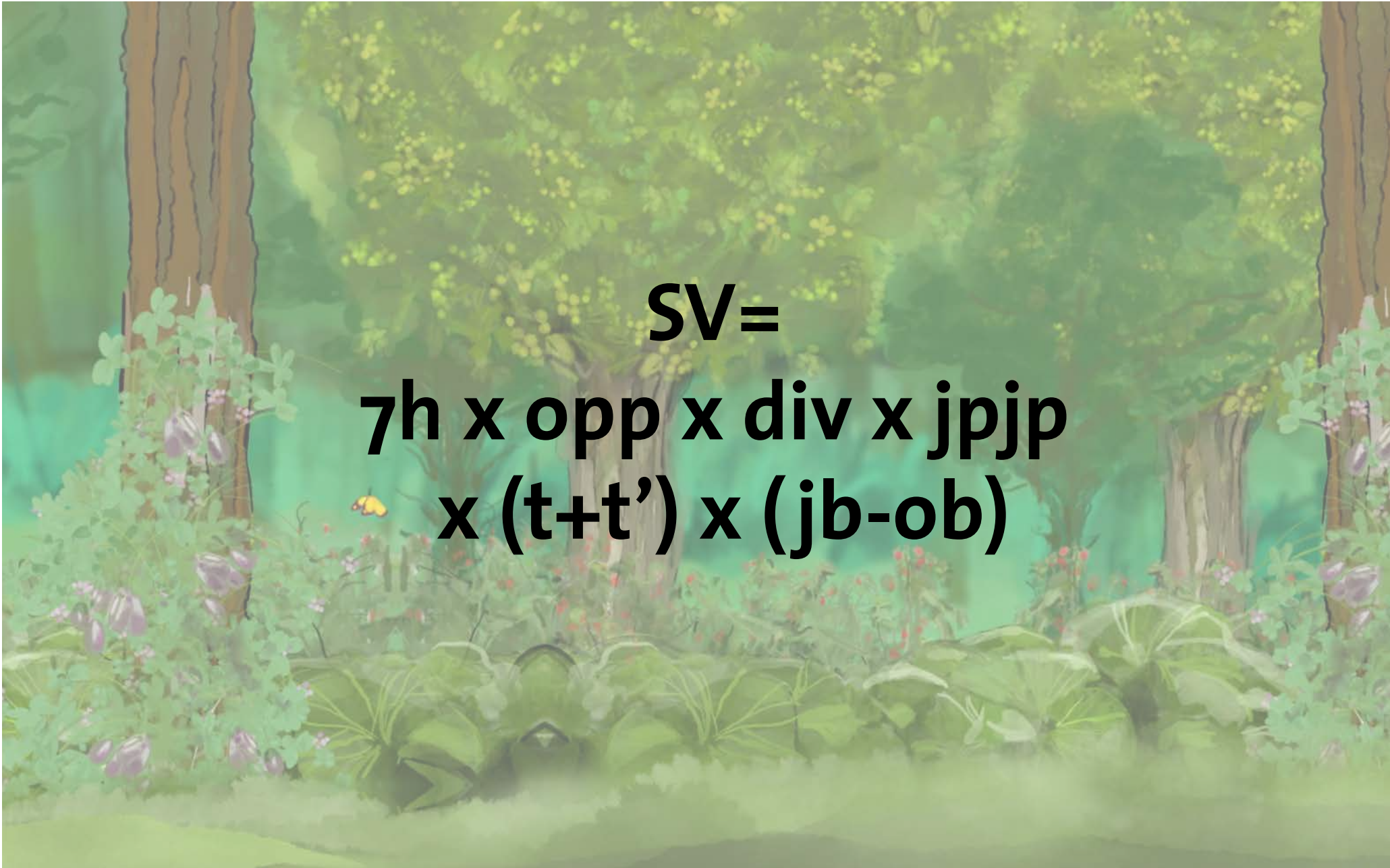

1 hectare, 100 x 100 meter

16 hectare, 160.000m²

Een voedselbos of toch de eetbare bostuin?: De voedselbosformule omgezet

$$SV = 7h \times opp \times div \times jpjp \times (t+t') \times (jb-ob)$$

$$SVT = b \times >4h \times \text{div} \times 4jp \times (t+t') \times (jb-g)$$

Succesvolle (Voedselbos) Tuin

SVT=

Door mensen ontworpen - polycultuur waarin meerjarige houtige gewassen niet mogen ontbreken - benut waar mogelijk principes uit de natuur - zonder gif

$b \times$

Tuinieren in volle grond want de bodem blijft de basis.

$>4h \times$

Ten minste 4 lagen aanplanten, meer is best makkelijk. Denk $b \times d \times h = m^3$

$\text{div} \times$

Inzetten op diversiteit verhoogd diversiteit in flora, fauna en bodemleven. extra's zoals water, hoogteverschillen, microklimaatjes helpen nog meer

$4jp \times$

Juiste plant op de juiste plek in de juiste periode, op de juiste manier geplant

$(t+t') \times$

Neem de tijd, geef het de tijd + trucjes met tijd (een beetje hulp) en diversiteit

$(jb - g)$

Juist beheer - gif

TIP 1 GEBRUIK ALLE DIMENSIES VOOR GROEN

TIP 2 GEBRUIK ALLE MATERIALEN OVERNIEUW

TIP 3 *DOE ERGENS HELEMAAL NIETS*

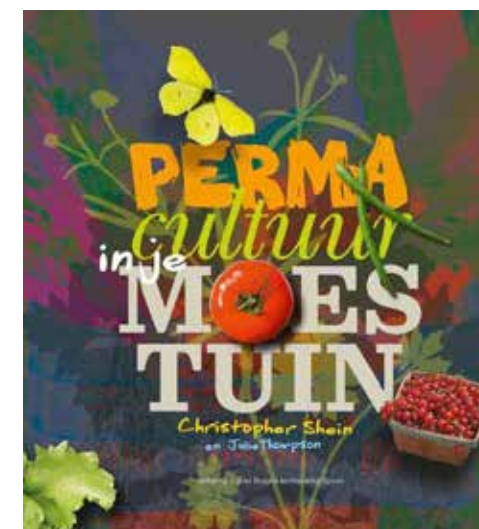
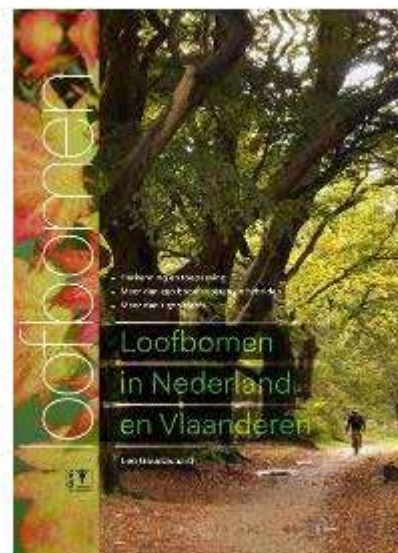
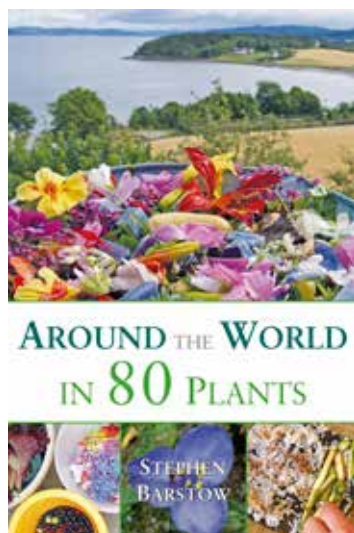
TIP 4 DOE IETS EENVOUDIGS VOOR DIEREN

TIP 5 GEBRUIK STRUCTUUR GOED

Boekentips voor voedselbosjes of tuinen:

VEEL PLEZIER ALS VOEDSELBOSTUINIER